

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:

<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

VICE-ADMIRAL
EDOUARD SUENSON

(Født 13/4 1805, død 16/5 1887)

VICE-ADMIRAL

EDOUARD SUENSON

AF

O. LÜTKEN

KJØBENHAVN

ANDR. FRED. HØST & SØNS FORLAG

1888

mellem det Hold af Søkadetter, som i Aaret 1823 forlod Akademiet som Officerer, træffer man i «Roulle over Søkadet-Corpset» Edouard Suenson opført som den 3die ældste i Korpset med 100 Rdl. Gage.

Som 12 Aars Dreng havde han gjort det første Søtogt under sin Faders Kommando (Kapitain Jean Jaques Suenson), og 18 Aar gammel, efter vel overstaaet Officersexamen, havde han tjent sine Lieutenants-Epauletter.

Allerede fra den Tid, da han endnu gik paa Akademiet, kan man i to af Lærernes Bedømmelser spore, hvad der engang skulde blive karakteristisk for Suenson gennem hele hans Livs Virken.

«Han maa befitte sig paa» — skriver Tegnelæreren — «at han ikke tegner saa haardt,» og

en anden Lærer bemærker, at Grunden til, at hans Elev «ei gjør synderlig Fremgang, fornemlig maa «tilskrives de høie Tanker, han har om sig selv.»

Disse Udtalelser vise ligesom den første fine Antydning af det eiendommelige ved Suensons Personlighed.

Kadetten, der ude paa Akademiet førte sit Blyant vel haardt imod Papiret, naar han tegnede «Landskaber af Mellemstørrelse», havde som Mand en Haand, der tog lidt fast, men strengt retfærdigt fat i alle Forhold, og Drengens ungdommelige høie Tanker formede sig hos Manden til en rolig Tillid til og Tro paa sig selv.

Sit første Officerstogt gjorde Suenson i 1824 med Kadetskibet som 9de Officer. Aaret efter var han i Vestindien, ombord i Korvetten «Diana»; men Lysten til at se og lære noget mere, end de regelrette Togter med Skibene herhjemme fra kunde byde, var tidlig oppe hos ham, og allerede i Aaret 1826, endnu som Sekondlieutenant, lykkedes det ham at faa sit Ønske opfyldt om at lære større Mariners Forhold at kjende.

Han fik Permission til at gaa i fremmed Tjeneste og valgte Frankrig, det Land, hvorfra hans egen Slægt stammer. Suenson kom til Frankrig paa et Tidspunkt, hvor den græske Frihedskamp

lagde Beslag paa hele Europas Opmærksomhed. Tyrkernes grusomme Udryddelseskrig imod den græske Befolkning havde ført til gjentagne Forestillinger fra Stormagternes Side, og da disse Henvendelser ikke frugtede, bestemte England, Frankrig og Rusland sig til en aktiv Optræden for at tvinge deres Fordring igjennem. En stærk Søstyrke, sammensat af Skibe fra de tre nysnævnte Magters Flaader, laa kampberedt i Middelhavet; men da den tyrkiske Regjering, langt fra at give efter for denne Pression, lod sin Flaade indtage en stærk Forsvarsstilling, skred Stormagterne til Angreb.

Under fransk Flag, ombord i Skonnertbriggen «Alcyon», kom Suenson saaledes for første Gang i Ilden den 20de Oktober 1827, i det berømte Søslag ved Navarino.

Den tyrkisk-ægyptiske Flaade under Ibrahim Pasha laa paa denne Dag paa Navarino-Bugten, over 100 Skibe stærk, fortøiet i en dobbelt, tæt-sluttet Linie. Foruden Flaadens Artilleri, der talte mere end 2000 Kanoner, raadede den tyrkiske Admiral over det stærke Navarino-Kastel og Batterierne paa Øen Sphacteria lige overfor, og fra alle de Kanoner, som kunde bære, aabnedes Ilden mod den engelsk-fransk-russiske Flaade, da den med den

engelske Admiral, Lord Codrington, i Spidsen stod ind paa Bugten til Angreb.

Veiret var smukt, Solen skinnede og Vinden var føielig, medens Flaadens Linier vare under Opseiling. I Kikkerten saa man de tyrkiske Artillerister paa Batterierne ved Indløbet staa klar med brændende Lunter, og saa snart det første engelske Skib i Linien kom paa Skud, aabnedes Ilden. Snart laa hele Bugten hvid af Røgen, og i 5 lange Timer arbeidede Kanonerne uophørligt. Da Signalet om at standse med Skydningen ud paa Eftermiddagen gik tilveirs paa Admiral Codrington's Flagskib, var den tyrkiske Flaade knust; af dens stærke Stilling var kun brændende og sønderskudte Vrag tilbage.

Under saa storslaaede Omgivelser, til Klangen af over tusinde Kanoner, fik den unge Officer sin Ilddaab.

Da Suenson 38 Aar senere, ombord i Fregatten «Niels Juel» paa dens Middelhavstogt i 1865, seilede forbi Navarino, skrev han: «Det morede mig ret «at tænke tilbage paa den Uro, hvormed jeg løb «derind til min første Affære, og paa den Lyksalighed, hvormed jeg efter en halv Times Forløb «følte, at jeg med fuldkommen Rolighed stod for «Skud.» --

Først i Aaret 1831 kom Suenson tilbage til

Danmark. Navarino havde bragt ham Æreslegionens Ridderkors, det 5-aarige Ophold i fransk Tjeneste under Krigsforhold, hvor han i 1830 endvidere deltog i Expeditionen imod Algier under Admiral Duperré's Kommando, havde udviklet hans Selvstændighed og formet hans militære Personlighed; men han kom tilbage fra Krigen til rolige Forhold. Danmark var midt i en Fredsperiode.

Skjøndt derfor en lang Aarrække — ikke mindre end 20 Aar — for Suensons Vedkommende i Hovedsagen kun betegnes ved hans Avancement til Premierlieutenant (1831) og Kapitaïnlieutenant (1841) og den sædvanlige Række af Udkommandoer, først som subalterne Officer, dernæst som Næstkommanderende og endelig som Chef, nævnedes dog i denne Periode hans Navn i Forbindelse med en temmelig opsigtvækkende Historie. Suenson var nemlig i 1836 og 37 i Vestindien som Næstkommanderende ombord i Briggen «St. Croix». Det synes, som om Chefen under Opholdet ved de vestindiske Øer har fundet mere Behag i at opholde sig i Land end ombord i sit Skib.

Da derfor en Gang en Ordre eller Meddelelse indtraf, der fordrede Briggens øieblikkelige Afseiling, og Chefen, der som sædvanlig var i Land, trods anvendt Umage ikke kunde skaffes ombord, lettede

Næstkommanderende Ankeret, og seilede bort med Briggen, uden at bryde sig om Chefens Fraværelse. Den unge Officers resolute Optræden ved denne Leilighed blev saa forskjelligt bedømt, at det gav Anledning til, at Marinen delte sig i to Partier, af hvilke det ene forlangte ham afskediget eller straffet, medens det andet ivrigt forsvarede hans Handlemaade. Denne sidste Opfattelse af Sagen blev dog efterhaanden den raadende, navnlig efter at Briggens Chef — meget loyalt maa man sige — ogsaa havde taget Parti for sin Næstkommanderende.

Ved Udbruddet af den 1ste slesvigske Krig var Kapitainlieutenant Suenson Chef for Vagtskibstationen i Store Belt (1848); han beklædte senere (1849) den samme Stilling i Sundet og fandt saaledes i de to første Krigsjaar ikke Leilighed til at gjøre sig videre bemærket.

Det var først i 1850, efter at han tidlig paa Aaret var bleven forfremmet til Kapitain og havde faaet Dampskibet «Hekla» at føre, at det faldt i hans Lod at knytte sit Navn til en lille Begivenhed, som gjorde ham bekjendt Landet over. Det var Ødelæggelsen af Dampskibet «v. d. Tann». «Hekla» hørte til Kommandør Sten Billes Eskadre i Østersøen. Eskadrechefen havde paa Stationen ved Fehmern den 17de Juli faaet Underretning om, at det nævnte

fjendtlige Skruedampskib Dagen forinden var staaet gjennem Fehmer-Sund paa Veien til Neustadt. Som Følge heraf blev «Hekla» sendt ind paa Neustadter-Bugten for at holde Øie med det.

Den 20de Juli om Morgenen opdagede man «v. d. Tann», der under Damp stod over imod Travemünde. «Hekla» jagede strax, men Forspringet var saa stort, at den danske Orlogsmænd ikke fik Skud, og Fjenden slap i god Behold indenfor Tønden ved Travens Munding og stod videre op til Lübeck. Men her i denne rent tydske By vilde man ikke tillade Oprørsskibet at blive liggende og gav det Ordre til atter at forlade Havnen. «v. d. Tann» maatte saaledes allerede næste Aften slippe sit Fristed og gik tilsøs, da det blev mørkt, for at forsøge langs Kysten at liste sig op til Neustadt.

Det lykkedes imidlertid ikke, for «Hekla» var ogsaa samme Aften i Farvandet.

Kapitain Suenson havde i Skumringen forladt Stationen ved Burgtiefe og var nu ved Midnatstid inde paa Bugten ved Neustadt, i Haab om at træffe Flygtningen.

Klokken kunde vel være omtrent 12, da den Vagthavende ombord i «Hekla» fra Broen mente at kunne se Dampskibsrøg inde under Land. Kursen blev ændret ind efter, Kikkerterne kom frem, og

snart var man paa det Rene med, at den sene Nattegjæst var en lille Dampet, der arbeidede sig frem klods under Kysten, i Skyggen af det høie Land.

Det kunde ikke være andre end «v. d. Tann.» Der blev strax slaaet klart Skib ombord i «Hekla»; Folkene mødte ved deres Kanoner, og et Varselskud sendtes i Retning af den fremmede Dampet. Som Svar lød et Hurra inde fra Kysten, og omtrent samtidigt faldt to Skud fra den næsten usynlige Fjende, som ramte med en forbausende Sikkerhed.

Det ene Projektil slog ned ved den agterste Bombekanon paa Dækket, hvor det dræbte 1 og saarede 3 Mand, det andet gik gennem Skibs-siden ind i Fyrbødernes Lukaf og kvæstede en Mand. Ved Projektillets Ankomst styrtede de tilstedeværende uskadte Fyrbødere hovedkulds ud paa Dækket gennem Lukafdøren for at redde sig, og skjøndt Øieblikket ikke indbød til nogen Spøg, kunde Skibets Maskinmester, Mr. Higgins, ved dette Syn ikke dy sig for at give sin engelske Humor frit Løb og udbrød: «*I never before got my firemen out in such a hurry!*» (Jeg har aldrig før faaet mine Fyrbødere ud af Lukafet i saadan en Fart).

Situationen ombord i «Hekla» var efter disse

to første Træffere ikke uden Alvor. Skuddenes Præcision viste, at selv om Fjenden, skjult af Landet, næppe kunde skimtes fra «Hekla», laa den danske Orlogsmand ude paa Bugten med Skrog og Reisning skarpt aftegnet imod den rene Natteluft som den bedste Skive for «v. d. Tann»s Kanoner. Det var derfor nødvendigt at gaa Fjenden nærmere paa Livet, saa at Folkene kunde komme til at rette deres Kanoner imod et Maal, som de kunde se, og Kapitain Suenson dampede ogsaa langsomt indefter, skjøndt Vandet grundede op for hver Gang Loddet blev hevet.

Han var selv paa Kommandobroen; den vagt-havende Officer var gaaet op paa den ene Hjul-kasse, hvorfra Udsigten var friere ind imod Kysten. Chefen vilde under denne korte men spændende Seilads indefter paa Bugten sige noget til Lieutenanten; han lagde sin Haand paa Skulderen af ham for at vække Opmærksomhed, men trak den til sig med de Ord: «Jeg tror, Gud forlade mig, De ryster!» —

Den Vagthavende erklærede rigtignok, at han ikke følte nogensomhelst Ængstelse, men det frelste ham ikke for strax paa Stedet at faa en Tilrettevisning, som han rolig tog imod i den For-mening, at Øieblikket ikke egnede sig til yderligere Forklaringer.

Chefen var imidlertid gaaet over paa den anden Side. I den halvlyse Sommernat saas hans høie Skikkelse oppe paa Hjulkassen, hvor han med den korte Natkikkert til ét Øie saa ind imod Land, og kort efter hørte man ham sige med sin dybe, klangfulde Stemme: «Jeg tror, Gud forlade mig, jeg «ryster selv.» —

«Ja, hvis Chefen ogsaa ryster» — svarede Lieutenanten — «saa kan Hr. Kapitainen tro, at «det maa komme fra Hjulkassen.»

«Hekla» havde skudt under Indseilingen paa Bugten, blot for at Folkene ikke skulde staa ledige ved Kanonerne, men nu var man hinanden saa nær, at de danske Kugler begyndte at ramme.

Kapitain Suenson havde taget Landgrunden saa nær, som det vel overhovedet var muligt med et Skib af «Hekla»s Dybgaaende; han sloges med kun 1½ Fod Vand under Kjølen, og brugte sine Kanoner saa bravt, at «v. d. Tann» Kl. 1½ stod i Brand. I Skjæret fra Flammerne troede man at kunne se, at det fjendtlige Dampskib stod paa Grund. Der blev derfor holdt inde med Skydningen; et Fartøi afsendtes til Brandstedet, og «Hekla»s Chalup fandt «v. d. Tann» grundstødt, forladt af sin Besætning og saa hæftig i Brand, at Ilden ikke længere stod til at slukke. Kort efter sprang det

brændende Skib i Luften, og ud paa Morgenstunden var Vraget nedbrændt til Vandgangen.

I sin Rapport til Eskadrechefen om denne Affære omtaler Kapitain Suenson ikke sig selv. Han fremhæver Skibets Næstkommanderende — daværende Premierlieutenant Chr. Schönheyder — «der ved denne Leilighed som ved alle andre har foregaaet sine yngre Kammerater med et følgeværdigt Exempel,» og omtaler «den Rolighed og Iver, der er udvist af «Hekla»s Officerer, Officianter og Mandskab.» Til Gjengjæld henleder Kommandør Bille i sin Skrivelse til Ministeriet «Opmærksomheden paa den Dygtighed, som Kapitain Suenson ved denne Leilighed som overalt, hvor han optræder, har udvist» — og bemærker, «at Angrebsmaaden geraader Kapitain Suenson til største Ære, ligesom dens heldige Udfald sikkert bør tilskrives det sindige og kolde Mod, hvormed han foregik sit Mandskab som et lysende Exempel.» —

Kampen med «v. d. Tann» var dog ikke den eneste Gang, at Kapitain Suenson fik Leilighed til at gjøre sig bemærket her i Krigens sidste Aar. Forskjellige smaa Skærmydsler med fjendtlige Kanonbaade — blandt andet paa Kieler Bugt — gjorde, at saavel Ven som Fjende fulgte ham og hans Skib med Opmærksomhed. «Hekla» med sine sort-

malede Hjulkasser (noget, der den Gang var en Sjeldenhed), forstod ved sin Aarvaagenhed og Aktivitet at sætte sig saaledes i Respekt paa Kysten, at Oprørerne døbte den med Hædersnavnet «den sorte Røver,» og Chefen, der efter Affæren med «v. d. Tann» havde faaet Sølvkorset, blev efter Krigens Slutning ved Indtogsfesten i Ridehuset for Marinen opfordret af Kong Frederik den 7de til at holde en Tale til Matroserne, hvad han ogsaa gjorde paa sin sædvanlige korte og fyndige Maade.

Efter Freden i 1851 udnævntes Kapitaen Suenson til Chef for Søkadetkorpset, en Stilling, som han beklædte i 12 Aar. Kadetterne fik i ham en myndig Chef, en Mand, som de maaske ikke elskede, som de endog vare bange for, men tillige en Chef, som alle paa Akademiet, fra den Ældste til den Yngste maatte se op til. Skjæret fra den brændende «v. d. Tann» kastede Lys over Suensons Navn og omgav det med en Nimbus, som ikke var uden Betydning netop i den Stilling, hvori han var kaldet til at virke, som Opdrager for de Unge, for Etatens vordende Officerer.

Og fraset dette, var Suensons hele Personlighed i sig selv vel skikket til at øve en stor og bestemt Indflydelse paa sine Omgivelser og navnlig paa Kadetterne. Virkningen heraf sporedes overalt, om-

bord og iland; den satte sit Stempel paa hele Akademiet og fik sit tydeligste Udslag gennem de Hold af unge Officerer, som Aar efter Aar udgik derfra, gennemtrængte fra deres tidlige Drengedage af den Aand og Tone, som karakteriserede ham selv. Grundlaget herfor var Alvor, streng Pligtfølelse og en i høi Grad udviklet Æresfølelse.

Hvor stræng Militær han end var, yndede han dog ikke det stive militære Væsen, som netop paa den Tid begyndte at blive overført fra Hærens til Marinens Underklasser. Han vilde fremfor alt have, at Kadetterne skulde formes til «gentlemen» baade i Sind og i Skind og have Følelsen af, hvad de skyldte den Stand, de tilhørte, og det Flag, de tjente under.

Han forlangte Flid og grundige Kundskaber hos sine Elever og søgte at skaffe Akademiet de bedste Lærerkræfter, der kunde opdrives; men hans Bestræbelser i saa Henseende gik ikke alene ud paa den egentlige faglige Uddannelse. Selv en Ynder af videnskabelig og æsthetisk Literatur, søgte han ogsaa at udvikle Sandsen herfor hos Kadetterne og forsømte ingen Leilighed til at berige Akademiets for-dum lidt tørre Bibliothek med Værker af de bedste danske og udenlandske Forfattere.

En Hader af Ordsqualder og Bram, udtalte

han sine Meninger og Domme i faa fyndige Ord. Hans korte Henvendelser til Kadetterne ved høitidelige Leiligheder og efter endt Aarsprøve vare Mønstre paa militær Veltalenhed. «Tænk før De taler» — sagde han til Kadetterne, naar han mærkede, de vilde forsludre sig, og saa paa dem med sit eiendommelige faste og alvorlige Blik, der gav dem en levende Fornemmelse af, at de vistnok ligesaa godt kunde tie stille, da han dog saa tvers igjennem dem.

I visse Kredse af Marinen var der dengang nogen Modstand imod Suensons Opdragelsessystem, hvilket ogsaa kom til Orde i Tidsskrifter og Brochurer. Man mente, at han gjorde Kadetterne for meget til «Kavalerer»; de smagte ikke nok af salt Vand og Tjære, naar de vare paa Landjorden. Suenson forsvarede sit System til det yderste og gennemførte det, og hvem der havde Leilighed til at se Kadetterne paa deres aarlige Øvelsestogter med Korvetten «Valkyrien», vare enige med ham. Gud hjælpe den Kadet, der, naar han havde naaet at blive «Ondtveirsgast», ikke var ligesaa rask og rap til sin Gjerning som den flinkeste Matros. Kadetterne skulde i deres Matrosgjerning være et Mønster for hele Skibets Besætning, og mange vare de Gange, da Kadetterne atter og atter maatte

gjøre deres Arbeide paa Krydsreisningen, der udelukkende blev betjent af dem, om igjen i hele Mandskabets Paasyn, fordi deres Rebning eller Seilbeslaaning ikke havde været saa hurtig eller saa god som Matrosernes paa de andre Topper.

I Udøvelsen af sin Pligt kjendte Suenson ikke til Følelshensyn. Da hans ældste Søn, der gjennemgik Akademiet medens Faderen var Chef, gjorde sit første Togt med Kadetskibet, fik han allerede den første Dag Beviser herpaa. Den 12-aarige Dreng havde, uvant med de fremmede Forhold, tilbragt den første Nat i Kadetmessen paa en alt andet end behagelig Maade og følte en sand Lettelse ved om Morgenen at komme op paa Dækket og se sin Fader spadsere op og ned ad Skandsen. Han løb hen imod ham med et: «God «Morgen Fader!» men fik kun til Svar: «Man tager «til Huen, min gode Suenson, naar man hilser paa «sin Chef!» — og fra det Øieblik, og indtil Sønnen som Officer forlod Akademiet, tiltalte Faderen ham aldrig udenfor Hjemmet med Fornavn eller med det fortrolige «Du», og Sønnen saa i Faderen kun sin Chef.

En lignende streng Upartiskhed gjorde sig gjældende i Suensons Forhold til den høitstillede Elev, nuværende Kong Georg af Grækenland, hvis

Uddannelse til Søofficer blev ham betroet. Han blev indlemmet paa Akademiet som «Kadet Vilhelm» og maatte i enhver Retning dele Vilkaar med de andre Kadetter. Sikkerlig har den Hærdning af Legeme og Karakter, som Prinds Vilhelm gennemgik under Suensons Kommando, bidraget til at gjøre ham skikket til det besværlige og ansvarsfulde Kongehverv, som han i saa ung en Alder blev kaldet til at overtage, og hvor levende en Følelse Kongen havde af, hvad han skyldte sin gamle Chef, gav han atter og atter smukke Beviser paa.

Suenson fratraadte i 1863 sin Stilling som Chef for Søkadetkorpset, fordi hans helstøbte Karakter og faste Principper ikke vilde bøie sig for de nye Ideer om Officersuddannelse, der udgaaende ikke fra Marinen, men fra Rigsdagen, forlangte, at Uddannelsen skulde begynde i en senere Alder og vare kortere, end Tilfældet hidtil havde været.

Snart skulde han imidlertid have den Tilfredsstillelse at føre de af hans Skole udgaaede Officerer til Kamp for Fædrelandet.

Da Østerrig bestemte sig til at lade sin unge Marine træde aktivt op paa Søen og afsendte en Eskadre til Nordsøen under Linieskibskapitain

W. v. Tegetthoff, blev Suenson, der i 1858 var avanceret til Orlogskapitain, udset til at føre den Styrke, som det danske Marineministerium forberedte til at gaa imod Østerrigerne.

Nordsø-Eskadrens Virksomhed og Kampen ved Helgoland den 9de Mai 1864, hvor de Danske, efter en tapper Modstand fra Østerrigernes Side, tvang den fjendtlige Eskadre til at søge Ly paa engelsk Søterritorium under Helgoland, ere Begivenheder, der saa ofte og saa udførligt have været Gjenstand for Skildringer, at en Fremstilling af Kampen paa dette Sted næppe vilde være paa sin Plads.

Det vil være tilstrækkeligt her at minde om, at skjøndt det Vaabenheld, som Marinen d. 9de Mai tilkjæmpede sig i Nordsøen, ikke kom til at faa nogen nævneværdig Indflydelse paa Krigens Gang, trængte Nationen netop da til noget, der kunde lyse lidt op under Krigens Ulykker, og Kampen ved Helgoland blev dette Lysglimt, som mærkedes over hele Landet.

Der hører altid et vist Held, et Sammenstød af Omstændigheder til at en Mand kommer til at indskrive sit Navn med Hæder i et Folks Historie; men der hører ogsaa i det givne Øieblik en Personlighed til, som er Situationen voxen.

Suenson havde det Held at knytte sit Navn til Helgolands-Affæren paa en Maade, der vil sikre hans Navn mod Forglemmelse i Marinens Historie. Omstændighederne gjorde ham til Chef for Nordsø-Eskadren, men han medbragte selv Betingelserne for at kunne føre sine Skibe til Seir.

Paa den Plads, hvor han var bleven sat her i Livet, var han, hvad Englænderne kalde: *«The right man in the right place.»*

Han havde en udpræget Evne til at kommandere og ved Siden deraf den Gave at bibringe sine Undergivne en Følelse af Sikkerhed og Tryghed under hans Kommando. Alle i Skibet havde en Fornemmelse af at være i de bedste Hænder, naar de saa Chefen paa Broen, hvadenten det var i Søen under vanskelige Omstændigheder, eller det var under Fjendens Ild.

Derfor var der Ro og Mandstugt ombord i «Hekla» den Sommernat i 1850 paa Neustadter-Bugten, da «v. d. Tann»'s Projektiler sloge ned imellem Besætningen, og derfor gik Folkene med Selvtillid og Sikkerhed til deres Kanoner den Formiddag paa Helgolands-Bugten, da Eskadren paa Veien ned imod Østerrigerne stoppede Maskinerne for et Øieblik, og Suenson med Haanden rettet mod Fjendens Reis-

ninger og Røgsøilerne fra hans Skorstene med en Stemme, der rungede over alle 3 Skibe, sagde til dem: «Der har I Østerrigerne Folk! Nu møde «vi dem; jeg stoler paa, vi ville kjæmpe som vore «tapre Kammerater ved Dybbøl!»

I 1865 var Suenson og Tegetthoff begge paa Togt i Middelhavet ombord i deres Kommandoskibe fra Affæren ved Helgoland.

Fregatterne «Niels Juel» og «Schwarzenberg» ankom omtrent samtidig en af de sidste Dage af August Maaned til Corfu Rhed.

Fra den østerrigske Fregat vaiede Karantæneflaget, saa noget egentlig Samkvem mellem de to Skibe kunde ikke finde Sted.

«Igaar Aftes» — skriver Orlogskapitain Suenson under 28de August — «eller morges tidlig er «Admiral Tegetthoff ankret paa Corfu Rhed med «Schwarzenberg» og en Korvet. Jeg fik at vide, «at han var i Karantæne, og roede langs Siden for «at komplimentere ham. Det er en sjelden smuk, «elegant og vakker Mand.»

Det var første Gang at de to Modstandere fra Helgolands-Bugten mødtes paa fredelig Vis. Da Orlogskapitain Suenson i sin Gig kom paa Siden af «Schwarzenberg», stod Tegetthoff allerede nede paa Faldrebet for at tage imod ham.

«Seirherren fra Helgoland», som den Gang allerede var en Mand paa 60 Aar, kjendte ikke Tegetthoff. Da Giggen lagde til, spurgte den danske Chef efter Admiralen, som han var kommen for at komplimentere, og blev næppe lidt forundret, da den 38-aarige østerrigske Admiral med det friske, ungdommelige Ansigt rakte Haanden ud med de Ord: «Jeg er Tegetthoff!»

Under Opholdet ved Corfu fortsattes Bekjendtskabet saa godt som Forholdene tillode det. Tegetthoff var endnu samme Dag paa Siden af «Niels Juel» for at gjengjælde Besøget, og da «Schwarzenberg»s Karantæne Dagen efter blev hævet, aflagde den østerrigske Admiral den 30te August et længere Besøg ombord i den danske Orlogsmænd.

«Omtrent Kl. 3» — skriver Orlogskapitain Suenson — «kom Tegetthoff ombord med sin «Stabschef og sin Skibschef. Han var overordentlig «elskværdig, bad mig om at maatte se Fregatten i «alle Kroge og blev vel en Timestid.»

Middelhavstoget i 1865 blev Suensons sidste Kommando. Aaret efter udtraadte han af Marinens aktive Tjeneste som karakteriseret Kontre-Admiral og udnævntes ved sin Afskedigelse til Overlods i det østlige Distrikt, en Stilling, som han beklædte i 13 Aar.

Med Uniformen aflagde Suenson meget af den Alvor og Indesluttethed, som i hans kraftigste Manddom gjorde ham lidt utilgjængelig udenfor de tjenstlige Forhold. Alderen mildnede hans Blik og hans Karakter, og den talrige Kreds af Lodser, som han nu i mange Aar omfattede med en Kjærlighed og Interesse, der næppe stod under den, som han tidligere havde ofret Søkadetterne, vil snarere mindes ham som «den gamle Admiral», der tog saa inderlig Del i deres personlige Velfærd, Glæder og Sorger, end som den strænge Foresatte. Naar han foretog sine aarlige Inspektionsreiser til Lodserierne i Provindserne, var der Glæde i mange Lodsfamilier, som han besøgte, og Sorgen ved hans Død var ikke mindst hos dem. Ved hans Baare i Holmens Kirke, hvor Repræsentanter for alle Samfundsklasser i Landet samlede sig, mødte ogsaa en gammel rystende Bondemand, der sagde, «at han pleiede at kjøre for Admiralen, naar han inspicerede et af Lodserierne, og «var kommen ind til Byen for at vise ham den «sidste Ære.» —

I sin høie Alder, Aaret før sin Død, havde Suenson den Glæde at se sig tiltænkt en Opmærksomhed fra østerrigsk Side, der ydedes i den mest anerkjendende Form. I Sommeren 1886 ankrede

den østerrigske Korvet «Donau» paa Kjøbenhavns Rhed, og Chefen der ombord havde fra sin Regjering Ordre til med en Deputation af Skibets Officerer at aflægge «Seirherren fra Helgoland» en officiel Visit, en udsøgt Høflighed, som den gamle Admiral af Helbredshensyn dog ikke var istand til at modtage.

Den 16de Mai 1887 døde Admiral Suenson.

Den Formiddag, da hans Kiste blev ført fra Holmens Kirke til Søetatens Kirkegaard, var der en egen Stemning over Byen. Man havde en bestemt Følelse af, at den Folkemængde, som stod i Gaderne, hvor Ligtoget bevægede sig, mindedes en anden Maidag, en Dag, hvor Solen ogsaa skinnede varmt og foraarsagtigt, og hvor Befolkningen ogsaa flokkedes om «Seirherren fra Helgoland.» Det var den Søndag Formiddag i Krigsaaret, da Nordsø-Eskadren efter den hæderlige Affære stod Sundet ind og ankrede paa Inderrheden. Tusinder af Mennesker havde paa denne Dag fyldt Langelinie og Toldboden, Farvandet havde vrimlet af flagbehængte Skibe og Baae, og Folkemassernes Hurraa havde lydt igjennem Saltskuddene, da Kongechaluppen viste sig i Bomløbet og tog Veien ud til Fregatten «Niels Juel», hvor Suenson modtog Storkorset af Kongens egen Haand.

Stemningen paa disse to Maidage var saare forskjellig; men ved begge Leiligheder blev den baaret oppe af den samme Følelse, et Udslag af Taknemlighed fra et helt Folk mod den Mand, der under en ulykkelig Krig havde faaet Dannebrog til at vaie med Seir paa Søen.

